

Godājamie Latviešu Fonda dalībnieki!

Ir pienācis laiks balsot par 1991. gada Latviešu Fonda piešķirumu projektiem, kas bija fondam pieteikti dažādu latviešu kultūras un audzināšanas pasākumu atbalstam. Pirms izpildiet balsošanas zīmi, lūdzu rūpīgi izlasiet zemāk minētos balsošanas noteikumus un sekojošos projektu aprakstus. Lai nerastos tāds stāvoklis, kad lielāko uzmanību saņem tikai nedaudzie pirmie projektu pieteikumi, pirms balsošanas lūdzu rūpīgi izlasiet un iepazīstieties ar visu projektu aprakstiem.

Sogad piešķirumiem paredzēti \$40,000. No šīs summas atskaitāma \$4,000 sēklas naudas rezerve. Sēklas naudā līdz šim piešķirts:

1. Baibai Robinai-Olinger, \$500, mācības līdzekļu iegādei Latvijas skolas vajadzībām.
2. Kultūras fondam VAGA Latvijā, \$120, iespēšanas materiālu iegādei angļu valodas mācību grāmatām.

No kopējās summas arī jāizmaksā \$5,000 Latviešu Studiju centra bibliotēkai otrais maksājums trīsgadīgam projektam.

Balsošanas noteikumi par iesniegtajiem projektiem. Katram balsstiesīgam dalībniekam nobalsošanā ir 20 punktu, kurus var izmantot šādi:

- a) Atsevišķam projektam var piešķirt ne vairāk kā 10 punktu.
- b) Mazākā vienība balsojot ir viens (1) punkts. Punkts nav dalāms.
- c) Kopsummā var piešķirt 20 punktu.
- d) Projektu skaits, kam punktus piešķir, nav ierobežots; tas atkarīgs no balsotāja izvēles šo noteikumu robežās.

Balsošanas rezultātus sakopojot, līdzekļus piešķirs individuālo projektu iegūtas punktu kopsummas secībā, sākot ar lielāko punktu

ieguvēju un turpinot, kādēr pieejamie līdzekļi izsmelti. Lai saņemtu piekširumu, projektam ir jāiegūst atbalsts no ne mazāk kā 20% no balsotāju skaita.

Balsstiesības. Balsstiesīgi ir visi tūkstošnieki, kā arī tie LF dalībnieki, kas nokārtojuši savus maksājumus līdz š. g. 1. novembrim. Dalībnieki, kas maksājumus nav nokārtojuši, balsošanā var piedalīties, ja tie, līdz ar balsošanas materiāliem, ārējā aploksnē pievieno čeku par \$120 (pilnu viena gada dalības maksu), izrakstītu uz Latvian Foundation, Inc. vārda. Studenti patur savas balsstiesības, ja tie, līdz ar balsojumu, ārējā aploksnē pievieno pilnu viena gada dalības maksu, \$10. Jauniem LF dalībniekiem jāiemaksā \$170 (pilna viena gada dalības maksa plus iestāšanās maksa \$50), studentiem – \$20 (pilna viena gada dalības maksa plus iestāšanās maksa \$10).

Katram dalībniekam balsošanas materiāliem pievienots pārskats par maksājumiem. Uzrādītie maksājumi ir līdz š. g. 30. aprīlim.

Balsošanas kārtība. Izpildīto projektu, padomes un revīzijas komisijas locekļu kandidātu balsošanas zīmi lūdzam ievietot mazākajā aploksnītē, to aizlīmēt un ielikt lielākajā aploksnē, kas adresēta revīzijas komisijai. Uz šīs aploksnē jāparakstās, un jāatzīmē vārds un adrese.

Terminš. Balsošanas zīmes nosūtāmas revīzijas komisijas loceklim Aivaram Ronim, 449 South 40th Street, Lincoln, NE 68510, USA, līdz š. g. 25. septembrim.

Lūdzu ievērot, ka revīzijas komisija pieņems tikai tās balsošanas zīmes, kam būs š. g. 25. septembra vai agrāks pasta zīmogs!

Rezultāti. Amatpersonu vēlēšanu un projektu nobalsošanas rezultātus paziņos attiecīgajā dienas kārtības punktā šī gada NNN, 12. oktobrī, St. Pētersburgā.

Jūsu,

Biruta Abula
Latviešu Fonda padomes priekšsēde

PROJEKTU APRAKSTI

1. STIPENDIJAS LATVIJAS STUDENTIEM.

Atbalsts papildus stipendijām Latvijas studentiem ārzemju augstākajās mācību iestādēs.

DARBA VEICĒJI: Latviešu Fonda padome. Biruta Abula, padomes priekšsēde, 3909 Leather-top Drive, Plano, TX 75075. Tālrunis: 214-867-6689. Stipendiju komitejas priekšsēdis: Prof. Imants Freibergs, 444 Grenfell Avenue, Montreal, Que., Canada H3R 1G5. Tālrunis: 514-342-9192.

PROJEKTA APRAKSTS. (Imants Freibergs). Arvien biežāk studenti no Latvijas meklē ceļus kā papildināties savās specialitātēs ASV un citu Rietumvalstu augstāko mācību iestādēs, lai pēc tam pārvestu savas zināšanas atpakaļ dzimtenē. Diemžēl, izglītību Rietumos pagaidām iespējams iegūt vienīgi ar dolāriem un nevis ar rubļiem. Tā bieži vien ļoti spējīgi studenti un studentes no Latvijas nespēj īstenot iecerētās papildstudijas. Tiem pietrūkst valūtas, gan ceļa naudai Ziemeļamerikas kontinentā līdz universitātei, kur tie uzņemti, gan turpmākajiem ikdienas izdevumiem.

Pagājušā gada balsošanā 83% LF balsotāju atbalstīja speciālprojektu: "Stipendijas Latvijas nākotnei", ko izstrādāja LF padome sadarbībā ar AABS, atzīstot, ka viena no steidzamākajām vajadzībām Latvijas valstiskajai un saimnieciskajai atjaunošanai ir profesionālo zinību iegūšana Rietumos. Šī gada projekts ir speciālprojekta turpinājums, jo stipendiju vajadzības nav norobežotas uz vienu gadu vien, bet aizvien pieaug. Pagājušā gada summa ir jau daļēji izlietota un aizrunāta vairāku daudzsološu studentu Latvijas studentu stipendijām. Ņemot vērā to, ka LF projektiem naudu piešķir tikai reizi gadā, tagad nepieciešams kapitālu atjaunot, lai nerastos gaŗi pārtraukuma posmi, kad stipendijām līdzekļu nebūtu.

Stipendijas domātas īstermiņa papildstudijām (augstākais uz gadu) studentiem, kas jau uzņemti kādā Rietumvalstu augstākajā mācību iestādē vai ar to saistītā institūtā, slimnīcā, u.c. Jāievēro, ka uzņemšanas formalitātes LF nekārto, par to jā rūpējas vai nu studentam pašam, vai kādam aizbildnim Rietumos. Kandidātiem būs jāpierāda, ka LF papildstipendija nepieciešama, lai varētu studijas īstenot un jāapsolas pēc papildstudiju beigšanas atgriezties Latvijā, lai gūtās zināšanas tur pielietotu un nodotu tālāk.

SAIMNIECĪBA: pieprasītie \$ 5,000 atļautu piešķirt vairākus pabalstus, \$1,000 līdz \$2,500 apmērā, ikdienas izdevumiem un transportam, kas saistīti ar viena vai vairāku semestru studijām kādā rietumvalstī. Paredzams, ka skolas naudas, uztura, dzīvokļa un veselības apdrošināšanas izdevumus (vismaz daļēji) segs mācību iestādes, kas studentus uzņems.

ATSAUKSMES:

Prof. G. Kēniņš-Kings, Pacific universitātes Saimnieciskās vadības skolas dekāns. "Ļoti ieteicu LF turpināt stipendiju piešķirumus akadēmisko apmaiņu veicināšanai. Augstākā prioritāte, pēc mūsu domām, ir to cilvēku atbalstīšana, kas brauc uz Latviju, lai palīdzētu apgūt vispārējās un angļu valodas zināšanas. Otra prioritāte būtu rezerve zobārstniecības un citu izdevumu segšanai, Latvijas studentiem Rietumos. Tie parasti nav ieskaitīti šejienes stipendijās, un vajadzība ir faktiski liela un neparedzēta. Labas sekmes!"

Prof. Valters Nollendorfs, Viskonsinas universitātes Vācu valodas katedras dekāns. "Sirsnīgi apsveicu LF stipendiju projektu. Galvenais uzsvars liekams uz aspirantu un jaunāko mācības spēku atbalstīšanu, lai veicinātu augstāko izglītību un pētniecības kvalitātes uzlabošanu. Papildstudijas Rietumos ir absolūti nepieciešamas, lai atjaunotā Latvija varētu atkal sasniegt pasaules līmeni!"

2. KOPEJAMĀ MAŠĪNA LIEPĀJAS 15. VIDUSSKOLAI

PROJEKTA PIETEICĒJS: Aivars Ronis, 449 S 40th Street, Lincoln, NB 68510-3617. Tālr. 402-489-2776.

DARBA VEICĒJA: Maija Neimane, 15. vidusskolas direktore, Vānes ielā 4, Liepājā. Tālr. 72-255.

PROJEKTA APRAKSTS. (Aivars Ronis). Liepājas 15. vidusskola izveidota 1989. gada 1. septembrī, atdaloties no 7. krievu vidusskolas. Skolas materiālā baze ir ļoti trūcīga. Jaunajā Latvijas republikā būs jaunas mācību programmas, bet trūkst mācību grāmatu. Minētā kopējamā mašīna nepieciešama mācāmās vielas materiālu kopēšanai un pavairošanai, lai tā būtu pieietama visiem skolas audzēkņiem un netraucētu mācības programmas izpildīšanu.

Skolā ir 600 skolēnu no 1. līdz 12. klasei, 39 paidagogi. Skola darbojas pagaidu telpās līdz jaunas skolas uzcelšanai.

SAIMNIECĪBA. No LF lūgtais neatmaksājamais piešķirums ir \$ 2,500, kas sedz paredzētos izdevumus. Valsts un vietējās pašvaldības atbalsts ir minimāls. Tā pietiek tikai pašu nepieciešamo izdevumu segšanai.

ATSAUKSMES: nav piesūtītas.

1991. gadā iesniegto projektu saraksts

(visi 1991. gada projekti ir piešķiruma pieprasījumi)

1. STIPENDIJAS LATVIJAS STUDENTIEM. Iesniegusi Latviešu Fonda padome. Atbalsts papildu stipendijām Latvijas studentiem ārzemju augstākajās mācību iestādēs. \$ 5000
2. KOPEJAMĀ MAŠĪNA LIEPĀJAS 15. VIDUSSKOLAI. Iesniedzis Aivars Ronis. Atbalsts kopējamās mašīnas iegādei. \$ 2500
3. KOLIBRI ANSAMBLA PROJEKTS. Iesniegusi Līga Aldiņa. Kolibri vokālā un instrumentālā ansambļa skaņu ieraksta projektam. \$ 4000
4. SAULES RAKSTI. Iesnieguši Modris Tenisons un Edīte Ozola, lai iegādātos datoru latvisko jostu rakstu pētīšanai. \$ 5370
5. LATVIEŠU FOTOGRĀFI GLASNOST LAIKMETĀ. Iesniedzis Vidvuds Ingelēvičs. Atbalsts izstādei, kas popularizētu latviešu fotomākslu. \$ 5480
6. "PAŠNODARBĪBU MĀCĪBU METODE LATVIEŠU SKOLĀS". Iesniegusi Dace Copeland. Atbalsts, lai izdotu rokas grāmatas un nodarbību materiālus bērniem no pirmskolas līdz 4. klases līmenim. \$ 3050
7. RĪGAS DOMA ZĒNU KOĶA TURNEJA. Iesniegusi Hudsonas ielejas latviešu biedrība koķa turnejas atbalstam Ziemeļamerikā. \$19800
8. "LATVIJAS LAUKU KROGI UN CEĻI". Iesniedzis Arno Teivens. Atbalsts zinātniska pētījuma publicēšanai grāmatā. \$ 6000
9. SKOLOTĀJU KONFERENCE GAREZERĀ. Iesniegusi Gundega Michele, lūdzot atbalstu Latvijas skolotāju līdzdalībai 1992. gada konferencē. \$ 8000

3. KOLIBRI ANSAMBLA PROJEKTS

Atbalsts Kolibrī vokālā un instrumentālā ansambļa skaņu ieraksta projektam: latviešu mūzikas dokumentēšanai un popularizēšanai.

PROJEKTA PIETEICĒJA: Līga Aldiņa, 208 Village Street, Medway, MA 01053. Tālr. 508-533-4511.

DARBA VEICĒJI: Kolibri ansamblis.

PROJEKTA APRAKSTS. (Līga Aldiņa). Pēdējos desmit gados Kolibri ansamblis ir attīstījis plašus repertuārus tautas, oriģināl- un garīgajā mūzikā. Mūsu mērķis ir izmeklēt vislabāko no šiem repertuāriem, to ierakstīt un izdot kasetēs un, varbūt, kompaktdisku (CD) formātos. Pirmās kasetes (garīgā mūzika) ienākumi būs sēklas nauda nākošo ierakstu veidošanai un izdošanai. Mēs esam iecerējuši izdot ap 250-300 CD no katra ieraksta, bet šo disku ierakstīšana ir dārgs process, ko mēs bez finansiālas palīdzības nevaram.

Mēs ceram, ka šī projekta gala rezultāts būs ne tikai dokuments, bet arī baudāma mūzika. Blakus rezultāts būtu tas, ka projekts dotu ansamblim nepieciešamo finansiālo stabilitāti, kā arī iemeslu kopā mūzicēt, uzstājoties ASV, Latvijā un citur.

SAIMNIECĪBA: no LF prasa neatmaksājamu piešķirumu	\$ 4,000
Paredzētais budžets:	\$ 12,000
Paredzētie izdevumi:	\$ 5,530
Citu fondu atbalsts	\$ 1,230
Jāņa Mintāla piemiņai	\$ 500
Kolibri kontā	\$ 730
Ienākumi: \$ 12.00 x 1000 kasetes	\$ 12,000
Izdevumi:	
Telpu īre	\$ 350
Mūzikas ieskaņošana	\$ 1,700
Ierakstu sagatavošana (mixing)	\$ 500
Iespiešana	\$ 1,580
Vāku apdare un teksti	\$ 450
Administrācija un biroja izdevumi	\$ 100
Reklāmas	\$ 200
Pasta izdevumi	\$ 60
<u>Kopā</u>	<u>\$ 4,940</u>
Pārpalikums	\$ 7,060
Nākošās kasetes ieraksta izdevumi	- \$ 4,940
Kompaktdiska iespiešana (500 eks.)	- \$ 2,490
<u>Pārpalikums</u>	<u>- \$ 370</u>

ATSAUKSMES: nav piesūtītas.

UZMANĪBU!

Lūdzu ievērojiet, ka šogad revīzijas komisija pieņems tikai tos balsošanas materiālus, kam būs 25. septembra vai agrāks pasta datums! Balsošanas materiāli sūtāmi Aivaram Ronim, 449 South 40th Street, Lincoln, NE 68510, USA.

4. SAULES RAKSTI

Atbalsts datora iegādei latvisko jostu rakstu pētīšanai.

PIETEICĒJI: Modris Tenisons, Brīvības ielā 66, dzīv. 25, 226050 Rīgā, Latvijā un Edīte Ozola, 176 Indian Road, Toronto, Ontario, Canada M6R 2W3, tālr. 416-533-7207.

DARBA VEICĒJS: Modris Tenisons.

PROJEKTA APRAKSTS. (Modris Tenisons). Jostām latviešu tautas apģērbā un sadzīvē ir īpaša vieta - blakus tīri utilitārai pielietošanai, jostai un jostas rakstam ir cita - maģisku funkciju nozīme. Kā Latvijas muzejos, tā privātkolekcijās visā pasaulē sakrāts liels skaits jostu. Projekts paredz ievadīt datora bankā saglabātās jostas, apkopot informāciju un to izanalizēt. Desmit gadu ilgā meklējumu rezultātā esmu atklājis paņēmienus, kā oriģinālā veidā skatīt austā ornamenta raksta rašanos, izmaiņas un attīstību sakarībā ar zīmēm - simboliem. Manis atrastais sieta noņemšanas veids atklāj raksta būtību - kodu, simbola kodolu. Sieta nobīde parāda zīmes pozitīvu un negatīvu, kas līdz šim tika uztvertas kā dažādas zīmes. Pētot Pērkona krusta variācijas atklājas zīmes augšanas likum sakarība pārejā no pārskaitļa uz nepārskaitli.

Tāpat kā katram putnam ir sava dziesma, tā katrai tautai - valoda. Bagātība, kas ietverta dainu valodā ir grūti iztulkojama citu tautu valodā, bet viegli uztverama latviskam garam. Dainu un jostu iekšējie uzbūves principi ir kopēji - ritms un simetrija, līmeņu maiņa, pozitīvā un negatīvā atspoguļojums. Ja dainas atklāj tautas gara bagātību, tad jostas, kuŗu rakstība ir vecāka par pašreizējo pie- rakstu, ir tā krātuve, kur var meklēt prāta darbības - loģikas un abstraktās pasaules pārzināšanu.

Ar jostu apsēja apģērbu, jostā kāra sētuvi un šupuli, ar jostām pavadīja aizsaulē. Pati jostu auša- nas tehnika - divu diegu/divu krāsu - izmantošana pielīdzināma binārajai datoru valodai. Apkopo- jot jostas datorā un iegūto informāciju apstrādājot, parādītos matēmatiskas likumsakarības, kuŗas ļautu izvērtēt latvju rakstu - zīmju harmoniskumu un daudzveidību, kas gadsimtos latviešu tautā ir atsijātas un saglabātas jostās. Ar datora palīdzību veikta analīze ļauj zinātniski nopamatot un izvērtēt latviešu kultūras mantojuma svaru visā pasaules kultūrā. Tas veicinātu kultūras jaunradi šodien un darītu kultūras mantojumu pieejamu visiem. Latviešu jostu raksti ir vienoti ar pasaules daudzveidī- bu, nav atdalāmi no civilizācijas attīstības dažādo kultūru pirmsākumos un nes sevī bezgalīgu infor- māciju savā vienkāršajā nobeigtībā.

Projektu paredzu veikt trīs gados, strādājot caurmērā 1000 stundas gadā ar datoru. Jostu raksti datorā ievadāmi ar programmas palīdzību, kuŗu sagatavojis Gunārs Nāgels. Apzinātie talcinieki: Gunārs Nāgels - Rīga, Miķelis Svilāns - Otava.

SAIMNIECĪBA. No LF prasa \$ 5370 kā neatmaksājamu piešķirumu pirmajam (1991.) gadam.

Datora iegāde (Macintosh LC)	\$ 2,400
Leizerizrakstītājs (QMS410)	\$ 2,200
Leizerizrakstītāja piederumi	\$ 150
Disketes	\$ 120
Līdzstrādnieku atalgojums (1000 stundas)	\$ 500
<u>Kopā</u>	<u>\$ 5,370</u>

ATSAUKSMES: Uģis Ziemelis "Latvju raksti satur tikpat lielas kultūras bagātības kā dainas. Šo rakstu savākšana, apkopošana un izanalizēšana, apzināšana lietojot moderno tehnoloģiju ir ļoti akūts savlaicīgs darbs mūsdienu sarežģītajā pasaulē. Galvenie rezultāti ir sekojošie: austā raksta sa- kopojums datu bazē un vadošs ieskats šo rakstu būtībā un ēстетiskajā nozīmē."

Gunārs Nāgels: Modrim Tenisonam ir jau vairāki novērojumi, kuŗus varētu pārbaudīt, ja būtu lielāka informācijas datu baze. Ir pienācis tas brīdis, kad darba turpināšanai ļoti noderētu datora at- balsts. ... Pirmie darbi jau veikti, lai programmētu atsevišķu datu bazi Makintoša datoram. Ar šo darba rīku varēs grafiskā veidā ievadīt un redīgēt informāciju par jostu rakstiem."

5. LATVIEŠU FOTOGRĀFI GLASNOST LAIKMETĀ

Atbalsts ceļojošai izstādei latviešu fotomākslas popularizēšanai

PROJEKTA AUTORS: Vidvuds Ingelēvičs, 69 Regal Road, Toronto, Ontario, Canada M6H 2J6. Tālrs. 416-651-0520.

DARBA VEICĒJS: Vidvuds Ingelēvičs.

PROJEKTA APRAKSTS: (Vidvuds Ingelēvičs). Piesaku Latviešu Fonda pabalsta pieprasījumu, lai man būtu iespējams noorganizēt apmēram divu gadu garu Ziemeļamerikas turneju mūsdienu latviešu fotogrāfiju izstādei, **Latviešu fotogrāfi glasnost laikmetā (Latvian Photographers in the Age of Glasnost)**. Izstādes tēma ietver jauno Latvijas fotogrāfu atsākto saistību ar ikdienas dzīves sabiedriskajiem aspektiem kopš 1985. gada. Izstādi papildinās augstas kvalitātes katalogs latviešu un angļu valodās, kurā ietilps raksti un fotogrāfijas, kas apskatīs nesenās maiņas Latvijā no sabiedriskā, politiskā, kā arī fotogrāfiskā viedokļa.

Izstādē piedalīsies septiņi Latvijas fotogrāfi: Uldis Briedis, Andrejs Grants, Gvido Kajons, Valts Kleins, Aivars Liepiņš, Inta Ruka un Mārtiņš Zelmenis. Katalogam esejas raksta Latvijas mākslas kritiķe Helēne Demekova, Māra Gulēna un Vidvuds Ingelēvičs.

Patreizējās bažas par to, ka Padomju vara Latvijā draud atsākt apspiešanu mani motivē izkārtot šai izstādei turneju, jo tas ir ārkārtīgi svarīgi, ka rietumu skatītāji redz un saprot, kāpēc latvieši cīnās atgūt savu neatkarību. Redzot fotogrāfijās atspoguļoto ikdienas latviešu dzīvi, kas rāda gan parasto, gan neparasto (kā, piemēram, masu demonstrācijas) un izlasot katalogu, izstāžu apmēlētāji gūs dziļāku izpratni par mūsu stāvokli. Izstādes palīdzēs informēt Ziemeļamerikas skatītājus par dzīvi Baltijā vairāk nekā avižu virsraksti un 30 sekunžu garās televīzijas ziņas.

Šo projektu veicu sadarbībā ar **Toronto fotogrāfu darbnīcu (Toronto Photographers Workshop)**, kas ir respektēta kanadiešu bezpeļņas organizācija. Kopā esam savākuši jau vairākus tūkstošus dolāru no valdības un privātavotiem, kas paveķ iespēju izveidot augsta līmeņa izstādi un katalogu. Augstās kvalitātes līmenis, kādā šo projektu paredzēts izvest, pats par sevi apstiprina šīs izstādes nopietnos nolūkus.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$ 5,480 kā neatmaksājamu piešķirumu.

Budžets.

No LF lūgtais pabalsts

\$ 5,480

Citu fondu atbalsts

\$ 78,470

Paredzētais budžets

\$ 83,870

Paredzētie izdevumi

\$ 83,870

TPW ir jau savācis \$ 78470. TPW ir reģistrēta bezpeļņas organizācija, kuķas izdevumiem un piešķirumiem jābūt vienlīdzīgiem. Sīki izstrādāts budžets pievienots iesniegumam.

Budžets LF pieprasījuma daļai.

105 ielogotu fotogrāfiju iesaiņošana

\$ 1,500

Reklāmu materiāli presei (140 eks.)

\$ 2,500

Ceļojošai izstādei nepieciešamais *plexiglas* (stikla vietā)

\$ 900

Pārsūtīšanas izdevumi

\$ 380

Izstādes apdrošināšana pārsūtīšanas laikā

\$ 2,000

Kopā

\$ 5,480

ATSAUKSMES: Maia-Mara Sutnik, Art Gallery of Toronto. "Toronto Photographers Workshop ... will be excellent as hosts of this exhibition, and they have the necessary administrative capacity to organize the projected tour."

Ilgvars Broks, BGM Color Laboratories, Ltd. "Latvian Photographers in the Age of Glasnost is a powerful exhibition of art that shows the work of talented individuals who have not had the pleasure or intimidation of peer environment."